

La tardor es fa primavera literària

Totes les previsions indiquen que enguany els rovellons sortiran com bolets. Les editorials ho saben i els llibres de bolets marcaran la tardor literària. Encomanats per aquesta eufòria, la majoria d'editorials han pensat que el mercat respondria amb justícia a un sobreesforç més per a engrèixar l'edició catalana, i s'han mostrat més imaginatives i agosarades que mai. Algunes, fins i tot han creat col·leccions d'assaig.

En general, les editorials han estat més atentes a les inquietuds de la gent, a l'actualitat. Per exemple, l'ensenyament, que tant ens angoixa, es veu. Tothom s'hi veu amb cor (*Creure en l'educació*, Victòria Camps, Ed. 62). Per sort, alguns dels llibres han estat escrits pels mestres i pedagogs, com *D'un pare, d'un mestre* (Moll), de Joan Lladonet; *Carta a una mestra* (Columna), de Maria Jesús Comellas, i el que anuncia *La Campana, L'escola contra*

La tardor serà primavera, al mercat editorial. S'hi recuperaran clàssics estrangers de tots els temps; apareixeran noves col·leccions d'assaig; es traduiran els autors del moment, amb puntualitat, i molts personatges de primera línia deixaran testimoni escrit de la seva vida.

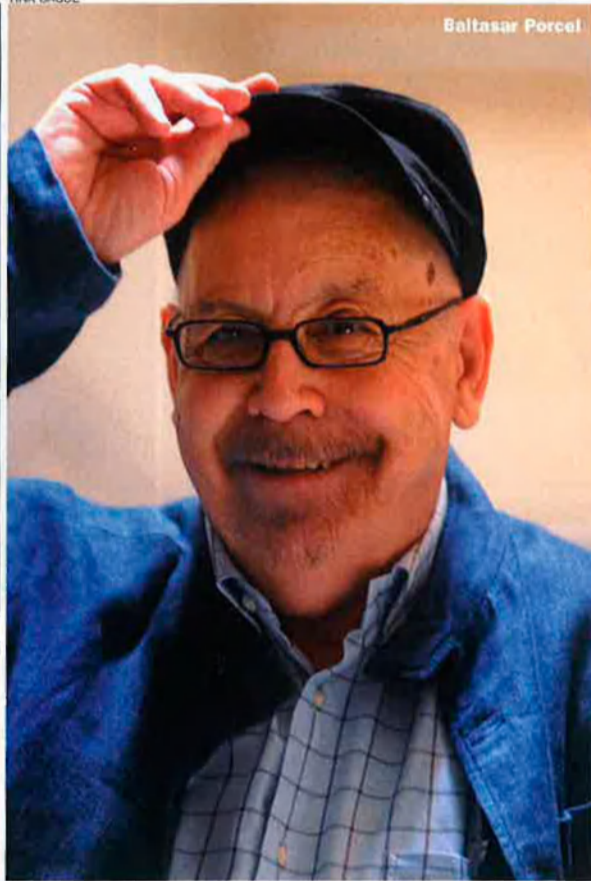
el món, i l'escola a favor de l'optimisme, de Gregorio Luri, docent català d'origen navarrès. O bé es basen en experiències viscudes (*Mal d'escola*, de Daniel Pennac, a Empúries). També hi haurà història, gràcies al llibre *Mestres. Renovació i avantguarda pedagògica a Catalunya* (Ed. de 1984), de Ferran Aisa.

Per a la salut mental i física del lector que pugui quedar atrapat en tanta xerrameca i confusió, potser és millor

que es compri una guia de bolets i se'n vagi a bosc. N'hi ha d'excel·lents. A Ara Llibres, *100% bolets*, de Gerard Malet, i *El secret més ben guardat, 2n volum*, de Marc Estévez Casabosch, amb itineraris. A Cossetània, *100 bolets fàcilment identificables*, de Jaume Sané, i *Guia de bolets per a nois i noies*, de Ramon Pascual. I a Pòrtic, *El mapa dels bons bolets a Catalunya*, de Ramon Pascual i Núria Duran. Si el bolet passem a la reflexió gastronòmi-

TINA BAGUE

Baltasar Porcel

ca, tenim el llibre adient, *Manual de gastronomia. Indicacions pràctiques per al gurmè* (Cossetània), de Jaume Fàbrega.

Hi ha editorials que, eufòriques, fins i tot han volgut avançar-se a les traduccions castellanes, com Amsterdam i 1984. I n'hi ha que han rescatat tresors amagats. Se n'han trobat dos de molt valuosos: el dictari d'Amadeu Hurtado, *Abans del sis d'octubre* (Quaderns Crema), i la novel·la de Pere Calders *La ciutat cansada* (Ed. 62).

Narrativa de fora. Dels estrangers més coneguts, es destaquen Philippe Claudel (*L'informe de Brodeck*, La Magrana); John Cheever (*Falconer*, Proa); John Boyne (*Motí al Bounty*, Empúries); E. L. Doctorow (*Ragtime*, Ed. de 1984); Orhan Pamuk (*Altres colors*, Bromera); Carson McCullers (*Rel·lotge sense busques*, Salobre); Natalia Ginzburg (*Estimat Michele*, Ed. 62); Naguib Mahfuz (*La batalla de Tebes*, Bromera); i, sobretot, Alaa Al Aswani, l'autor de *L'edifici Jaqubian*. Ed. de 1984, fidel a aquest gran escriptor, li publica la nova novel·la, *Chicago*.

Més traduccions. Malika Mokeddem (*Els meus homes*, Pagès); Andrei Guélassimov (*Raquel*, Club Editor); John O'Hara (*Trobada a Samarra*, 1984); Anne Enright (*La trobada*, Amsterdam); Nancy Huston (*Linies de falla*, La Magrana); Patrick Modiano (*En el cafè de la joventut perduda*, Proa); Geraldine Brooks (*Els guardians del llibre*, La Magrana); Lloyd Jones (*El senyor Pip*, La Magrana); John Berger (*A a X*, 1984); Kader Abdolah (*La casa de la mesquita*, La Magrana) i, una Irène Némirovsky més, recuperada, *El mestre d'ànimes* (1939), a La Magrana.

Els clàssics més clàssics els tenim a "El cercle de Viena": *El festí de Babette*, d'Isan Dinesen; *L'enganyada*, de Thomas Mann; *Una simfonia inacabada. Trenta-quatre poemes en esbós*, de Kavafis, en versió del malaguanyat Alexis E. Solà; i *El conte de Nadal d'un nen gal·lès*, de Dylan Thomas.

Baltasar Porcel, i els altres. Porcel pot fer repicar campanes amb *Cada castell i totes les ombres* (Ed. 62) si el text és a l'altura d'allò que la nota

editorial insinua. Novel·la alhora coral i centrada en dos poderosos protagonistes, mostra el pols de Barcelona, essències i contradiccions d'ara mateix alhora que del seu passat, la tragèdia i les il·lusions extrems de la humanitat que pugna en la gran ciutat, on pululen poetes, executius, el president de la Generalitat i l'alè pudent de la guerra civil. És, assegura l'editorial, "un quadre al·legòric de l'urbs del segle XX, agent clau de civilització."

Per reforçar l'operació Porcel, Ed. 62 li reedita *Les pomes d'or*, del 1980. Ha tingut més sort que no pas Calders, que per reforçar *La ciutat cansada*, la mateixa editorial s'ha descuidat de reeditar *La Glòria del doctor Larén*.

Presenten noves novel·les Joan Francesc Mira (*El professor d'història*, Proa), escrita a partir del mite de Faust i que tanca la trilogia iniciada amb *Els treballs perduts*; Joan-Lluís Lluís (*Aiguafang*, La Magrana); Ignasi Mora (*Ulisses II*, Moll); X. R. Trigo (*Els secrets de la reina*, Columna); Urbà Lozano (*Plagis*, Bromera); Miquel Àngel Vidal (*El jardí de les Hespèrides*, Moll); Francesc Puigpelat (*La segona mort de Jesús de Natzaret*, Proa); i Julià de Jòdar (*Noi, ¿has vist la mare amagada entre les ombres?*, Proa).

Josep M. Espinàs no hi podia faltar, amb el seu llibre de viatges, *A peu per Múrcia* (La Campana).

I cal destacar que Edicions de Salobre publica l'*Obra narrativa* de Miquel Àngel Riera, a cura de Pere Rosselló Bover.

Molt atents també a la nova proposta de Màrius Serra, a Empúries, *Quiet*. El relat cobreix set anys en la vida del seu fill Lluís Serra Pablo, que va néixer amb una greu encefalopatia.

Poesia i poetes. En poesia, tindrem el poemari de Màrius Sampere *Altres presències* (Metora). Després de tres anys de silenci, l'autor publica, a més, un dietari de prosa poètica a Lleonard Muntaner, *Pandemòni o la dansa del si mateix*.

Més poemaris. Els de Carles Duarte (*Maríntim*, Metora), Teresa Pascual (*Rebel·lió de la sal*, Pagès); Elies Barberà (*Aixàtiva, Aixàtiva*, Bromera); Albert Mestres (*Comèdia*, Ed. 62); Carles Torner (*La núvia d'Europa*, Ed. 62); Jordi Julià (*Planisferi lunar*,

Amadeu Hurtado

Joan Garí

Cristina de Suècia

Moll); Josep Lluís Aguiló (*Llunari*, Proa); i Joan Margarit (*Misteriosament feliç*, Proa). D'Àngel Terron, *Art breu. Antologia 1973-2008* (Salobre).

L'assaig reneix amb força. La febrada pel llibre d'assaig s'ha traduït, cal recordar-ho, amb el relançament dels "Llibres a l'abast".

Però a València també hi tenim notícia. L'escriptor i crític Joan Garí dirigeix la nova col·lecció d'assaig de Tres i Quatre, "Grans idees". Ja són ben collats els quatre primers títols. El primer és *Lleures i Sentències*, de Cristina de Suècia, en traducció i adaptació de Joan Verdegal. S'hi presenta la seva principal obra aforística, *L'Ouvrage du loisir*. L'admiració per les *Màximes* de La Rochefoucauld, que ella mateixa va comentar, la va portar a corregir contínuament les seves. Curiosament, la recent antologia catalana de les *Màximes*, la d'Ensiola, recull uns quants comentaris de la reina.

Segon títol: *Pensaments de Goethe*, de Joan Maragall, edició a cura de Joan Garí. Tercer: *Llibre de la saviesa*, de

Jaume I, edició a cura de Josep-David Garrido Valls. És un text de literatura sapiencial, de sentències i màximes per al bon govern. I quart, *Cartes a Theo*, de Vincent van Gogh, en traducció de Xavier Marzal Doménech. És una selecció.

Un dels llibres de més pes de Tres i Quatre serà *Canvi dinàstic i Guerra de Successió. La fi del Regne de València*, de Carme Pérez Aparicio. Dos volums de més de mil pàgines en total.

La jove Fragmenta ha pensat finalment en la divulgació i ha iniciat una sèrie de monografies sobre religions, amb els llibres *El zen*, de Raquel Bouso, i *El sufisme*, de Halil Bárcena.

Obrador Edendum semblava que s'havia dormit a la palla i, ves per on, reneix aquesta tardor. Fins i tot engega noves col·leccions –i d'assaig!–, com ara "Escriny", amb *Epicur*, de John Rist. També publicarà un nou Lull, *El fantàstic. La ciutat del món*, a cura de Lola Badia, i els *Sonets d'amor* de Guittone d'Arezzo, a cura d'Eduard Vilella, entre més.

Símbol Editors publicarà *La solitud de la llibertat. Memòries de Josep M. Trias Peitx, Secretari General d'UDC durant la Guerra Civil*, memòries orals en forma d'entrevista.

Les escrites pels seus protagonistes seran representades per les de Pasqual Maragall (*Oda inacabada*, La Magrana); Albert Manent (*La represa*, Eds. 62); Octavi Fullat (*La meva veritat*, Angle); Josep Dalmau (*Memòries d'un*

rebel dins l'església, Proa) i Joan Triadó (*Memòries d'un segle d'or*, Proa). També és literatura testimonial *Tractat de geografia* (Empúries), d'Isidor Cònsul.

Biografies polítiques. Cal destacar les següents: *Lluís Escaler. Morir per Catalunya* (Pòrtic), de Pep Espunyes; la del revolucionari *Joan Garcia Oliver* (Pòrtic), de Lluís Alegret; i *Aurèlia Pi-joan, de la Lleida republicana a l'exili de Mèxic* (Pagès), d'Antonietta Jarne. I, entre les literàries, *La providència es diu Paco. Biografia de Francesc Candel* (La Magrana), de Genís Sinca.

En història, hi trobem *Camí de Sicília. L'expansió mediterrània de Catalunya*, d'Oriol Junqueras (Cossetània); *Prat de la Riba o la histriografia catalana* (Afers), de Giovanni C. Cattini; *De la fosca al desvetllament. El Front Nacional de Catalunya a la dècada dels cinquanta*, (PAM), de Roger Prims; *El primer liberalisme a Mallorca* (PAM), de Valentí Valenciano, i *Barres i coronnes. La bandera de la ciutat de València* (Afers), de Pau Viciano.

Per tancar les previsions amb una obra esperada, anunciem la correspondència completa entre Joan Sales i Mercè Rodoreda (Club Editor), a cura de Montserrat Casals. Farà més de 1.200 pàgines. Serà un dels grans llibres de l'hivern. El xafardeig i el marro hi són garantits.

Lluís Bonada

Joan Garí dirigeix la nova i ambiciosa col·lecció "Grans idees", a Tres i Quatre